

esönök
Alása olesőbb
ekre s 20000
logbank kép-
zöltetnek
yer & Cie.
altal. 6-1

ELŐFIZETÉS
Egész évre... 12 kor.
Fél évre... 6 kor.
Negyed évre... 3 kor.
*
A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagának a lapulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.
MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 20 fill.
többszori hirdetésnél olesőbb.
Nyiltér sora 50 fillér.
A hirdetések BITTERMANN
NANDOR ES FIA könyv- és
könyvnyomdájában fogadtatnak
el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

temény.
k mint telekkönyvi
mbori kir. járásbíró-
kelt 1900. Ó 102/8.
tes árverést végre-
novits István hagy-
nyászék területén levő,
34 sz. betétben Kuz-
zett A. I. 1-2. sor-z.
334. ó. i. sz. ház és
ronában ezennel meg-
lte és hogy a fennebb
bruar hó 28-ik napján
törvényszék árverési
nos árverése a meg-
eladatni fog.
rtoznak az ingatlan
onát készpénzben, vagy
jelzett árfolyammal
ember hó 1-én 3333.
rendelet 8. §-ában
an a kiküldött kezé-
K. t. e. 170. §-a ér-
ságnál elől-ges elhe-
elismervényt átszol-
d-cember hó 5-én.
telekkönyvi hatóság.
adány Péter,
kir. tszéki bíró.

Table with columns: Korona, Fil., Korona, Fil.
300000
92400
2000
1000
95400
1181601 12
664299 62
2112
5564 96
4756
14925 48
1242007 86
115475 55
12500 86
3638643 45

Jövedelem.
Korona Fil. Korona Fil.
134989 34
18100 45
5775 51 158865 30
4485 19
6664 40
2036 22
5800
2326 96
180178 07

van s. k.
Miklós István s. k.
könyvekkel összeha-

Egyes szám ára 20 fillér.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fillér.

A népiskola fontossága.

Az a fáradság, hogy a népiskola értékét helyes világításba állítsuk, sokakra nézve nagyon feleslegesnek fog látszani. De itt is megint csak igaz van a régi közmondásnak: „superflua non nocent”, hogy a felesleges nem árt. „Általános igazságok”-nál szokás a szavaknak papagály módjára való ledarálásával megelégedni a nélkül, hogy mélyebb értelmük fölött alaposabban gondolkodnánk. A népiskola értéke és fontossága nálunk összehasonlíthatatlanul magasabb, mint a legtöbb más államban. Nálunk a népiskola a legdusabb áldásokat ajándékozó, a legjótékonyabb nemzeti eszköz, és ezért rá nézve nem érvényes az a látszólag igen gyakorlati szabályelv, hogy minden népiskola még mindig jobb, mint a semmi népiskola.

Nem szabad engednünk, hogy a népiskola nemzetiségi izgatások fészkevé fajuljon, és ezért az államnak, ha a fenyegető bajokat megelőzni akarja, törekvését még nagy áldozatok árán is oda kell irányítania, hogy a népiskolát, ezt a nemzeti instrumentumot felügyelete alá helyezze.

Mit jelent a népiskola az állam katonai kiválóságára, azt Ausztriában a katonai hatóságok magatartásán tapasztalták: főképpen nekik lehet köszönni, hogy az eredeti szerkesztésében oly kitünő osztrák népiskolai törvény még inkább meg nem bénított, amint a reakcionáriusok akarták.

Amit nemzeti fellendülésben elérni akarunk, ahhoz az alapot csak a népiskola adhatja meg, mely a lakosság tulnyomó részénél az elméleti tudást befejezéshez viszi. Ha emelni akarjuk a vallásosságot, a vallásérkölesi nevelést, az államok ezen fundamentumát, ha javítani akarjuk közegészségi állapotainkat, ehhez első sorban a népiskolára van szükségünk, mely felébreszti a lakosság belátását s ezzel előzékenységet; emelni

akarjuk a földművelést, az előképzést nyújtó népiskolára van szükségünk; fel akarjuk lendíteni a kereskedelmet, ipart akarunk teremteni, és hogy őket versenyképesé tegyük, kitünő munkásokat akarunk nekik adni: ismét csak a jó, az ország minden községében működő népiskola az első elengedhetetlen előfeltétel.

És ha politikai fontosságának egész teljességét akarjuk mérlegelni, akkor hallgassuk meg Adam Smith-nek, a nemzetgazdaszat atyjának nyilatkozatait, ki a „vastag tudatlanságtól és elbutulástól” óva int, „mely civilizált államokban oly gyakran érvényesül az alsóbb osztályokban.” „Férfi szellemi képességeinek használata nélkül — mondja Adam Smith, — lehetőleg még megvetésre méltóbb, mint a gyáva és az emberi szellemnek lényegesebb részében látszik megnyomortítottnak s eltorzítotttnak. Ha tehát az államnak semmi előnye sem lenne a népoktatásból az alsóbb osztályokban, az mégis teljes figyelmét érdemi meg. De előnye van, még pedig nem jelentéktelen, az államnak ezen alsóbb osztályok jobb neveléséből. Minél tanultabbak, annál nehezebben lesznek a babona ámitásainak martalékaivá, melyek tanulatlan népeknél gyakran a legborzasztóbb rendtelenségeket okozzák. Ezen kívül a tanult s gondolkozó nép mindig tisztesebb és rendesebb, mint a taulatlan és buta. Tisztelet önmagát, tehát nagyobb tiszteletet élvez előjárói részéről s ennek folytán hajlandóbb ezeket a maga részéről tisztelni. Jobb vizsgálódásra képes és könnyebben átlát a pártok önző panaszain és üzelmein, tehát nehezebben lehet alapatlan és szükségtelen ellenállásra csábítani a kormány rendszabályai ellen. Szabad országokban, hogy a kormány biztossága attól függ, hogy a nép kedvezően ítéljen működése felett, bizonyynyal a legnagyobb fontossággal bír, hogy a nép ne legyen hajlandó elhamarkodva és szeszélyesen,

könnyedén itélni fölötte. Azért őszintén nemzeti érzésű magyar embernek legélelnebb érdeklődéssel s legszivesebb áldozatkészséggel kell támogatnia s elősegítenie a Széll-kabinet s közoktatásügyi miniszter Wlassics népiskolai politikáját.

Törvényhatósági tisztviselők érdekében. Egyik vármegye törvényhatósági bizottságának határozatával szemben kimondotta nemrég a közigazgatási bíróság, hogy az előleges részletekben kiszolgáltatandó s a törvényhatósági tisztviselők által felvett fizetés és lakbérilletmény az illető tisztviselő bagyatekából vagy pedig jogutódjától vissza nem követelhető, mert ezt semmiféle törvény el nem rendeli. Annál kevésbé vonatkozik be az elbalt tisztviselőnek a meg nem szolgált időre járó illetményrészelete, valamint a személyes tartozását képező fizetéselelőleg a fennálló rendeletek s jogszokás alapján az elhunyt nejt, gyermekeit vagy szüleit megillető temetési negyedből, mert ez a temetési negyed nem az elhunyt hátrahagyott vagyona, amelyből tartozása behajtható lenne, hanem a hátrahagyott jogosított családtagoknak a köteles gyogyítás, ápolási és temetési költségek megterítésétl kiszolgáltatandó illetmény.

Az új összeférhetetlenségi törvény. Az összeférhetetlenségi kérdés parlamenti rendezése már rövid idő kérdése. Értéstülünk szerint előreláthatólag a még függőben levő egy-két részletkérdés tekintetében is létrejő a döntés a tervezett előkészítésével foglalkozó tényszék közt és akkor nyilvánosságra is hozzák a Robonyi Gyula előadó által szerkesztett és újabban kiegészített tervezetet. Az alap, melyből az új összeférhetetlenségi törvény tervezete kiindul, a most is érvényben levő 1875. I. t. c. A tervezet anyagi része nem egyéb, mint a most érvényben levő összeférhetlenségi törvénynek némely pontokban való kibővítése és némely pontjaiban való klarifikálása. Új pontot képez az, mely az 1875. I. t. c.-ben nincs meg: a kormánybiztosok inkompatibilitása. Ez a meglevő törvénynek klarifikálása nem más, mint annak kibővítése, amit a jelenleg érvényben levő törvény a „vallalkozó” és az állam közti viszonyra nézve kissé határozatlanul és kissé elasztikus értelemben megállapít. Az új törvény tervezete határozott alakban részletezi és határozott világításba helyezi a gondolatot, melyet az 1875. I. t. c. a „vallalkozó” fogalma alatt érteni akart. Az előzetes munkálatok folyamán részletesebben is ismertettük az erre vonatkozó újítást. A napokban ment birté egy új pont tervbe vételének, amely az ugynevezett képviselői „közbenjárásra” vonatkozik. Ezt a pontot nevezik a tisztesség paragrafusának, lex honestatis. Célja ennek a pontnak minden néven nevezendő alakban lehetetlenül tenni, négy a képviselő a maga képviselői állását és befolyását érté-

A „BÁCSKA” tárcája.

Téli hangulat.
I.
Körül be van már hintve hóval
Orom, lapály, völgy és tető;
Kedvesnek, szépnek hervadását
Példazza e nagy szemfedő.
Köd fátyolába rejti arcát
A néma táj szomorkodón;
Lugasaink ezüst zsinórja
Dermedve függ az oszlopon.
A Duna tükre jégbe törve...
Nem látni szálló felleget...
A varjak serge tompa gyászban
Kereng a holt vidék felett.
Alulról a jegenye-sorfal
Felzúg, mint egy nagy orgona, —
És sirni kész sok elveszetten,
Mi vissza már nem tér soha.
II.
Eszméj szivem! Mi itt körülvesz,
Nem gyász, se ravatal.
E patyolatfehér terítő
Csak álmodót takar.
Alatta szunnyad szenderegve
A várt, az új tavasz,
Ki majd a fákrol illatontó
Virágszirmot havaz.
Lenn, most álmodja meg művét — a
Nagy ébredés előtt —
Színnel, fényvel majd hogy diszitsen
Rétet, rónát, tetőt?...

Hol tűzze meg hamvas bogókkal
A cserjék pitvarát?
Indákkal a háznak ereszsztét
Hogy szője, fonja át?...

Te kőszá szél, ki fenn viraszta
Zendülsz sikon, hegyen:
Hallás fölötté szines, új dalt;
Hogy — álma szebb legyen.

Spiritizmus.

De sok okos és tudományos főt zavart már meg ennek a tudományok kultiválása, szomorú tanúságul annak, hogy a természettudományok magas színvonalán szellemileg még mindig kiskorúak vagyunk. Még mindig föltételezni merjük a tulvilági lények létezését, kik nem restellenek gyarló hívásunkra hozzánk leszállani, hogy köznapki kíváncsiságunkat kielégítsék. Holott igen számos körülmény hívja föl a bebatoan kutató természetbúvár figyelmét arra, hogy az észlelt tüneményeknek okait ne a tulvilági lények létezésében, hanem önmagunkban és a minket környező világunkban keresse. Mert a nap körül forgó világrendszerben a mi földünk összes alkotó részeseivel egy önálló, bezárt külön világ, melyből ha a világtesteknek vonzó és taszító ereje mellett lehetséges volna a többi világtesteknek föltételezett lakóival érintkezni, akkor is a tulvilági szellemek sokkal okosabb dolgot cselekednének, ha önző kíváncsiságunk kielégítése helyett, minket azokkal megismertetnének és a velük való érintkezést közvetítenék. Így pl. valóban igen érdekes volna megtudni, vajjon való e a tudósoknak azon állítása, hogy Mars bolygón észlelt állítólagos csatornázási rendszerből kivetkezettve, annak lakói sokkal fejlettebb szellemi színvonalon állanak, mint mi. Az ugynevezett tulvilági lények tehát a földünket körülövező légkörön belül létezhetnek. De hol?

Midőn elfogulatlan ép érzékeink birtokában olyan tényekkel és tüneményekkel állunk szemben, melyeket sem megcáfolni, sem ismereteink korlátain belül megérteni nem birunk, úgy ismereteink terjedelméhez mérten kifejlődött judiciumunkhoz képest vagy azoknak természetes okait keressük vagy pedig az okokat egy fölöttünk álló lény működésének tulajdonítjuk, kit ábitatos tisztelettel környezünk.

A lélektanilag ugyanegy forrásból eredő rendkívüli természeti tüneményekkel lépten nyomon találkozunk a közéletben a nélkül, hogy azoknak természetes okait tudományos világításba helyezzük, a mivel megbecsülhetetlen szolgálatot tehetnénk az emberiségnek, mert ez által a tudomány égő szövétnekeivel világíthatnák meg, úgy a hipnózis mint a spiritizmusnak rejtélyes világát is.

Igy még ma sincs természettudományi alapon megfejtve ama kiváló szellemi képességeknek anyagi lényege, melyekkel egyes egyének annyira kimagaslóan embertársaik felett. Még ma sem tudjuk, hogy mi annak a finom érzéknek anyaga, mely az általunk észrevehetetlen benyomásokat egy szinten ismeretlen titkos fluidum segítségével fölfogva, ugyanazon érzék tulajdonosát a fölfogott benyomásnak érzékesítésére is képesíti.

Mi ad a művészeknek teremtő erőt és adja kezébe a hatalmat uralkodni a legfinomabb nűánzsokon, melyekkel művészi alkotásának utólréhetetlen és annyira megragadó harmoniáját létrehozni.

S minő érzékanyag képesítette a 6-8 éves számoló kis gyermeket arra, hogy rövid gondolkodás után olyan számtani műveleteknek helyes végeredményét mondja meg, melyeknek átvizsgálásával a legjelesebb matematikusok napokon keresztül vesződték?

Tudományos megfejtést igénylő bámulatos természeti tünemények köznéptünk körében is előfordulnak. Ilyen az anatómiát még csak hirtől sem ismert parasztember művészete, a ki olyan szabatos pontossággal rakja össze a töröt tesontokat, hogy ebben a legjeleeseb sebész-tudor sem képes őt, különös tehetség nélkül, utólni. Ilyen továbbá az egyszerű pásztorembernek különös adomá-

Mai számunkhoz melléklet van csatolva.

keithesse. De célja az is, hogy a képviselőre ne tegye lehetővé, hogy választókerületének jogos érdekeit gondozhassa és a jogosult kívánságait partolhassa. E célok biztosításának a módja tekintetében még nem jött végleg a döntés, de hírt szerint, a tervezetnek ezt a pontját is szövegezni fogják s ezzel az anyagi rész kétszen is lesz. Az eljárás tekintetében már közöltük, hogy a parlamenti bizottsági rendszert kívánják fenntartani a kisorsolt zsűri ítélkezéssel kibővíve. Az erre vonatkozó részleteket később fogjuk kidolgozni. A tervezet pedig bizonyára még sokban módosul, amíg az összes illetékes fórumokat megjárja.

Iparkamarai közgyűlés.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara ma tartotta meg a havi teljes ülését, melyről a következő tudósítást vesszük:

Szarvady Lajos elnök megnyitván az ülést, mindenképp a statisztikai hivatal nagyszerű igazgatójának dr. Jekelfalussy Józsefnek elhunytáról emlékezett meg kegyeletos szavakkal.

Kulinyi Zsigmond titkárnak a kamarai iroda január havi tevékenységéről szóló jelentése után a kamara áttért a napirend tárgyalására.

A kamara megállapította annak kívánatosságát és szükségét, hogy Szegeden, mint a kamara székhelyén, első sorban az egész kamarai kerület szolgáltatására munkaközvetítő intézet létesítsék. A kamara meggyőződése szerint ez az intézet jelentékeny közérdeket fog kielégíteni az által, hogy egyrészt a város és a kerület összes ipari, gyári és kereskedelmi vállalatait elláthatja megfelelő munkásokkal, másrészt pedig az itt vagy számban rendelkezésre álló munkások elhelyezéséről tervszerűleg gondoskodik.

A szegedi munkaközvetítő intézet a kereskedelemügyi miniszter által meghatározott alapelvek szerint volna létesítendő és bár önálló intézménynek tervezetik, bizonyos kapcsolatba jut a szegedi ipartestülettel olyképp, hogy annak házában volna elhelyezendő és az iroda vezetésére az ipartestületi jegyző kéretnek föl. Ez alapján a kamara 4000 koronában irányozta elő az intézet évi költségeit és fölkéri a minisztert, hogy ez összeget tartsa terhére engedélyezze, mivel a Szegeden eddig munkaközvetítést teljesített ipartestület és kereskedő ifjúsági egyesület erre a szolgálatra eddig nem tettek kiadásokat, de különben sincsenek oly anyagi helyzetben, hogy az intézmény költségeit bármily csekély részben is viselhetik.

Tudomásul vette a kamara az elnökség jelentését arról, hogy a közös hadsereg bórnemű szükségleteinek szállításából a kerület kisiparosai, illetve az azok által alakított alkalmi szövetkezetek jelentékeny részt kaptak és hogy a kerület kisiparosainak átengedett vállalat 72468 koronát tesz.

Részletesen megokolt véleményes fölterjesztést fogadott el a kamara a kereskedelmi alkalmazottak szolgálati viszonyainak szabályozásáról szóló törvényjavaslat tervezetére vonatkozólag. A tervezet minden szakaszára kiterjeszkedő vélemény általános része kijelenti, hogy szívesen hozzájárul a kereskedő osztály és minden teltető áldozattal annak előmozdításához, hogy a kereskedelmi pálya megnyitassék a társadalom legjobb elemei számára. Ezen szempontból bocsátkozik a kamara a tervezet tárgyalásába, habár megfelelőbbnek tartotta volna, hogy a kereskedelmi és az ipari alkalmazottakat érintő kérdések a kereskedelmi és illetőleg az ipartörvényben szabályoztassanak, ami még csak a kétségtelenül fontos kérdések elődázásával sem járna, mert hiszen mind a két törvény általános revíziója már is munkában van és azok törvényhozási megoldása a legközelebbi jövő feladatai közé tartozik.

Általánosságban megjegyzi a kamara, hogy a tervezet, melynek indoklását és így intenciójának magyarázatát is teljesen nélkülözi, némileg egyoldalú és elfogult, aminek az alkalmazottak sem örülhetnek, mert habár a kereskedelem újabb fejlődése kétségtelenül megövelte azon alkalmazottak számát, kiknek ez a foglalkozás élethivatása lesz, ami viszonyaink között,

miként a kereskedésre évről évre emelkedő számban kiadott új iparigazolványok nagy tömege bizonyítja, kerület érdekelt cégeit, hogy árjegyzékeiket megküldjék az orsz. gazdasági egyesületnek.

Megküldte az orsz. gazdasági egyesület a kamarához a tőzsde törvényes reformja tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett fölterjesztését is. Ezt a kamara tanulmányozás és a jövő ülésre való javaslattal végett kiadta Bauer Gyula keltán.

Több szegedi és kerületi vasárkereskedő beadványt intézett a kamarához, hogy állást foglaljon a műszaki kereskedők egyesületének az 1900. évi XXV. t. cikk végrehajtási rendeletére vonatkozó jogosulatlan kívánsága ellen. Ez az egyesület kéri, hogy a megrendelés gyűjtés tilalma alól kivétszenek a gazdasági szűkeleti műszaki cikkek, beleértve ponyvákat, zsákokat, gépkatapultákat, kenőanyagokat és gépszíjakat, tömítéseket, kovács és lakatos szerszámokat.

Csányi János pénztárnok előadása alapján tárgyalta a teljes ülés az 1900. évi zárszámadásokat és a kezelőknek megadta a fölmentvényt. A múlt évben a kamara bevételei 55552 kor. 53 fillért, kiadásai 50795 kor. 57 fillért tettek, pénztámaradvány 4756 kor. 96 fill.

A kamara 1900. évi vagyonszaporodása 6794 kor. 10 fillér, az év végén összes tiszta vagyona 78322 kor. 94 fillér. Ezentul a nyugdíjalap külön vagyona 41049 kor. 57 fillér.

Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter az iparfölügyeleti és kazavizsgálati szolgálat egyesítése alkalmából részletes szolgálati utasítást ad ki és annak tervezetét megküldte a kamarának, február 25-ig kérve annak észrevételeit. Ezek fölterjesztésével az elnökség bizatik meg, mely a szolgálati utasítás véleményezése előtt meg fogja hallgatni az érdekelt gyári és ipari körök képviselőit.

Ujdonságok.

Karnevál halála. Harangok zúgása verte fel városunk csendjét. Husbagó keddd ködös, borongós hajnalán harangok zúgása hirdette a mindennemű és fajta naptárak nagy balottjának kimúlását.

Városunkban „fűtő tűz“-ként terjedt el a szomorú hír: Meghalt Karnevál herceg. Óta a Farsang.

A gyászbeszéről a következő szűkszavú táviratban tudósít rendes levelezőnk:

Olympus, 1901. febr. (A „Bácska“ ered. táv.) Az idei tél nagyhatalmu uralkodója, Karnevál, a tánc, zene, ábránd és szerelem istennőinek földi helytartója, ma hajnalban megszűnt élni.

Nagy szomorúság a fiatal szivekben. A baltermek kibáltak, ragyogó csillárok káprázatos fénye kialudt. Tomboló jökevő, rózsás hangulat szűntel, hegedű, cimbalom, klarinét, nagybőgő néma. Nyomasztó hangulat világszerte, szánom-bánom különösen a családapák és hoppon maradt kisasszonyok körében.

Pezsögő palackok érintetlenek. A táncstermek tulajdonosai és a cigányok arcai dultak a fájdalomtól, a bérkocsisok a hajukat tépik. Pipere, női divatüzletekben általános számlairás. Három-négy leánynyal megáldott tisztviselőnek legfőbb óhaja a fizetés fölemelés. Balrendező aranyfialtság frakkjai a zalogházakba vándorolnak. Általános lehangoztás.

A szomorú halálesetből kifolyólag vettük a következő gyászjelentést:

Pótolhatatlan veszteségünk érzetében lelkünk viaszgátlatlan keserűségével tudatjuk, hogy szerelmes szívünk ábrándvilágának és földi reményeinek legedesebb tárgyának, Farsang ó nagyhatalmasságának mámorral egybekötött táncmértésben történt kimúltát.

Zombor, 1901. február 20.

Az elhunyt öszinte gyászoló:

Zombor bálozó fiatalága.
Frakk, klakk, lakk vele.

A tudósítás hitelül: *

nya is, melylyel a légyköpésből jóságba esett kukacokat az úgynevezett „ráolvasással“ kihullatja. Nem kevesebb eredmél soraközi mellejük a patkányzó ember, kinek titkos szavára a patkányok elhagyják meleg fészkeiket, hogy az ő engedélye nélkül oda soha vissza ne térjenek.

Csodálatos természeti tünemények közé tartozik még az az eredmény is, melyet köznéptünk a kezűkkel izületin létrejött bizonyos kinövesek ellen használt kiirtási módjával elér. Ezek a kinövesek a karfiolvirág alakjával bírnak és a kezűkkel izmait gyökérszállaikkal annyira átfonják, hogy emiatt az ujjakat behajlítani nem lehet. Szívosságukon minden orvosi kiirtási kísérlet — mint a tyukszemeknél — teljesen megtörik. Köznéptünk eljárásával valamelyik szép holdvilágos estén — valószínűleg holdtöltekor — a kinövest egy földön talált köveccsel megdörzsölik és a követ a holdvilágban nézve, a hold fogsására vonatkozó szavaknak elmormogása közben maguk mögé dobják. Nem sok időre e tény után a kinöves kidudorodik, a gyökér szálaiként szételik, melyek egyenként és egymásután kihullanak, úgy, hogy idővel a kinövesnek még csak a helye sem látszik meg többé.

Társadalmi és tudományos műveltségnek magas fokán álló két olyan — intelligens osztályhoz tartozó — egyént ismerek, kik több sikertelen gyógyítási kísérlet — pokolkövel étetés, selyemszállal történt alákötés, bedörzsölések stb. — után ezen babonás eljárást teljes sikerrel használták.

A telepathia, hipnoziz, szuggeszio és spekticizmusnak a bozzajuk fűzött sallangoktól megfosztott csodálatos esetei szintén tényeken alapulnak és azt bizonyítják, hogy a természet világában egy olyan finom áram létezik, mely egy bizonyos élő anyagnak érkeinkkel észrevehetetlen mozgásait valamely ezeknek fölfogására képesített anyaggal oly módon közvetíti, hogy a mozgásoknak ábrációi fölfogható képekben egyesülnek. Ehhez hasonló kísérletek a gondolatoknak meggröztítésére nézve a tudományos téren is történtek, de ezek a kívánt sikerre azért nem vezethettek, mert a gondolatokat szülő agy végtelen parányi rezgéseinek fölfogására eléggé érzékeny áramvezetékkel még nem rendelkezünk.

Az áramnak működése a mediumnak delejes álma alatt történik olyan cselekmények végrehajtására kényserítvén a mediumot, a mire ez öntudatos állapotban képtelen. Ugyanezen delejes álom lepi meg azt az egyént is, a ki valamely messze távolban lefolyó eseménynek látatlan szemlelője, melynek színterét — noha ezt élő szemmel soha sem látta — az eseményben szerepelt egyénekkel együtt a valóságnak teljesen megfelelő hűséggel a legkisebb részletekig kiterjedőleg képes megismertetni.

De bármilyen meglepők, csodálatosak és megfoghatatlanok legyenek is az észlelt tünemények, még sem egyebek a szuggeszio eseteinél, melyeknek öntudatlan elő szuggeralóit nem ismerjük. Mindamellert ezeket — jelentkezzenek akár elhunyt hozzátartozóink, akár Shakespeare, Estucibus, Dante, Göthe, Voltaire, Széchenyi stb. nevei alatt — a legtöbb esetben mégis kinyomozhatnók, ha a mediumnak összes életviszonyait, a vele érintkezett s még élő egyéneket és ezek egyéniségének reá gyakorolt behatásait ismerünk.

Mert a mi véges földi világunkban minden tünemény valamely anyag mozgásának és tevékenységének reflexiója még akkor is, ha sem a mozgó anyag minőségét, sem ennek mozgási törvényeit nem ismerjük. A mozgás oka mindenkör egy bizonyos erő, mely közvetve vagy közvetlenül hat ezért az anyagra, hatását nagyságának arányában vagy a hatást közvetítő közegnek átviteli képességéhez mérten érvényesíti.

Ugyanezen törvények érvényesek a spiritizmusnál is, melynek emberi eredetét a tüneményekre nyomott emberi jellemvonások igazolják.

Mert minél fejlettebb és magasabb szellemi képességekkel bír a szuggeraló egyén és minél műveltebb körökkel érintkezik a medium, a válaszok is annál inkább közelítik meg a valószínű igazságot és az egymás közötti következetességet. Ellen esetben a válaszok bézagosak, ellentmondók, kitérők és a szokatlan kérdésnél a mediumnak kintől eltorzult arcvonásai tanuskodnak a megfelelő választ kereső anyagnak tétovázó vibrációról. Különösen szembetűnik ezen különbség, ha a fővárosi medium válaszait hasonlítjuk össze a kisvárosi medium válaszaival.

ostály akcióinak támogatását érintő kívánságokat és a nagy jelentőségű célok ösmertetése mellett fölhívja, kerület érdekelt cégeit, hogy árjegyzékeiket megküldjék az orsz. gazdasági egyesületnek.

Megküldte az orsz. gazdasági egyesület a kamarához a tőzsde törvényes reformja tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett fölterjesztését is. Ezt a kamara tanulmányozás és a jövő ülésre való javaslattal végett kiadta Bauer Gyula keltán.

Több szegedi és kerületi vasárkereskedő beadványt intézett a kamarához, hogy állást foglaljon a műszaki kereskedők egyesületének az 1900. évi XXV. t. cikk végrehajtási rendeletére vonatkozó jogosulatlan kívánsága ellen. Ez az egyesület kéri, hogy a megrendelés gyűjtés tilalma alól kivétszenek a gazdasági szűkeleti műszaki cikkek, beleértve ponyvákat, zsákokat, gépkatapultákat, kenőanyagokat és gépszíjakat, tömítéseket, kovács és lakatos szerszámokat.

Csányi János pénztárnok előadása alapján tárgyalta a teljes ülés az 1900. évi zárszámadásokat és a kezelőknek megadta a fölmentvényt. A múlt évben a kamara bevételei 55552 kor. 53 fillért, kiadásai 50795 kor. 57 fillért tettek, pénztámaradvány 4756 kor. 96 fill.

A kamara 1900. évi vagyonszaporodása 6794 kor. 10 fillér, az év végén összes tiszta vagyona 78322 kor. 94 fillér. Ezentul a nyugdíjalap külön vagyona 41049 kor. 57 fillér.

Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter az iparfölügyeleti és kazavizsgálati szolgálat egyesítése alkalmából részletes szolgálati utasítást ad ki és annak tervezetét megküldte a kamarának, február 25-ig kérve annak észrevételeit. Ezek fölterjesztésével az elnökség bizatik meg, mely a szolgálati utasítás véleményezése előtt meg fogja hallgatni az érdekelt gyári és ipari körök képviselőit.

Ujdonságok.

Karnevál halála. Harangok zúgása verte fel városunk csendjét. Husbagó keddd ködös, borongós hajnalán harangok zúgása hirdette a mindennemű és fajta naptárak nagy balottjának kimúlását.

Városunkban „fűtő tűz“-ként terjedt el a szomorú hír: Meghalt Karnevál herceg. Óta a Farsang.

A gyászbeszéről a következő szűkszavú táviratban tudósít rendes levelezőnk:

Olympus, 1901. febr. (A „Bácska“ ered. táv.) Az idei tél nagyhatalmu uralkodója, Karnevál, a tánc, zene, ábránd és szerelem istennőinek földi helytartója, ma hajnalban megszűnt élni.

Nagy szomorúság a fiatal szivekben. A baltermek kibáltak, ragyogó csillárok káprázatos fénye kialudt. Tomboló jökevő, rózsás hangulat szűntel, hegedű, cimbalom, klarinét, nagybőgő néma. Nyomasztó hangulat világszerte, szánom-bánom különösen a családapák és hoppon maradt kisasszonyok körében.

Pezsögő palackok érintetlenek. A táncstermek tulajdonosai és a cigányok arcai dultak a fájdalomtól, a bérkocsisok a hajukat tépik. Pipere, női divatüzletekben általános számlairás. Három-négy leánynyal megáldott tisztviselőnek legfőbb óhaja a fizetés fölemelés. Balrendező aranyfialtság frakkjai a zalogházakba vándorolnak. Általános lehangoztás.

A szomorú halálesetből kifolyólag vettük a következő gyászjelentést:

Pótolhatatlan veszteségünk érzetében lelkünk viaszgátlatlan keserűségével tudatjuk, hogy szerelmes szívünk ábrándvilágának és földi reményeinek legedesebb tárgyának, Farsang ó nagyhatalmasságának mámorral egybekötött táncmértésben történt kimúltát.

Zombor, 1901. február 20.

Az elhunyt öszinte gyászoló:

Zombor bálozó fiatalága.
Frakk, klakk, lakk vele.

A tudósítás hitelül: *

Ha a szuggeraló egyén közelebbi viszonyban áll a mediumra figyelő társaság tagjaival, egy a medium nem ritkán azért tagadja meg a választ, mert a társaság tagjai között hitetlen pogány is foglalt helyet. Az emberi gyarlóságot és a vadhit követelést elaruló ezen jellemvonás nem jelentkezik teljesen idegen társaság előtt, melynek — ha tulvilági szellemeket tételünk föl — nem is volna szabad jelentkeznie, mert a szellemeket az emberi gyarlóságokon fölül állóknak kell föltételeznünk.

Viszont egy másik medium egyszer azért tagadta meg a választ, mert a társaság egyik tagjának — betegségről ismeretlen — rokona ugyanakkor tényleg baldoklott, máskor meg azért, mert akkor a lélekharang kongott. Ezen esetben a szuggeraló egyén igen vallásos érzületű lehetett.

De a spiritizmusnak anyagisága mellett leginkább azon körülmény bizonyít, hogy sem a tulvilági élet viszonyairól nem ad fölvilágosítást, sem a végmondás szerepére nem vállalkozik. Ennek oka igen természetes is, mert a reflektáló anyag csakis olyan tárgyakról és tényekről adhat reflexiókat, melyekről közvetlenül vagy közvetve benyomásokat szerzett. Az anyagatlan tulvilág és a még meg nem történt események az emberi agyban nyomokat nem hagyhatnak.

Néha azonban mégis történnék beteljesülő jóvendőlések, de ezek sem mások, mint bizonyos okok ismert okozatainak helyes egybevetéséből levont logikus következtetések, melyekre az okok és ezek okozatainak ismeretével bármelyik logikusan gondolkozó józan elme is reá jöhet.

Mindazonáltal nem lehet tagadni, hogy a spiritizmusban is vannak olyan megfigyelhetetlennek látszó tünemények, melyek korlátolt ismereteink határain épp úgy kívül esnek, mint a cikkem elején vázolt természeti jelenségek és a hipnotikus akarátvitelnél csodálatos eredményei. De ezek sem a természetfölöttiség elméletének föllállítására nem adnak jogot, sem pedig el nem zárhatják az utat, hogy egy arra szűteltet kutató elme természetes okaikat föl ne derítthesse.

Papp László.

Mel

Kin

Heinz Alb
érdemű ig
vizitgyi m
1908. évek

Min

tástgyi mi
állami fög
kétszáz ko
nitotta.

Bon

ptispököt,
kinevezte
trónállók
pápa által
római gró
méltóságok

Csa

György k
azon híve
ékelve, ug
velődés te
község ka
lomot eme
nért a ka
közü érsk

Bác

közölték,
táira híre
a jury a
nek ítélt

Dal

lárdá rend
sang utel
helyisége
kellemes é
dícséretre
estélyen

és Karnev

a dalárd s
kedvelői n
verseny m
Brand La
igen széne
és kacaj z
a ha ha l
szotta el

kott és m

Horváth B
kar. A so

Pepi igaz

Blumentla

Arragóni
rázó jóízű
a közönsé
zongora ex
hel zenita
szott. Ugy
általános
művészet
hez. Klaz
érzéssel és
tapsvihar
három izh
ügyessége

melte a f

az estély
eljegyzé

adás elé

nak zene
tanítóság
adása b
ládos tes
solta a sz
zónék és
lunk. Uí
díjott bol
Most vég
hogy az
rezni. A

mint ball

kasztott

Pál, mi

volt, egy

Alkaia s

elbűvöl

(Sraman

(Sethosa

(Acheron

mester)

hatást er

bért“ is

táncra p

az utolsó

felvirrad

K

Düme a

alkotó é

tetszék

zük jeg

kezét

találja

meleg

szerzőn

gratulál

A

gyénekb

tolmács

vakat

árakat

Kinevezés. A m. kir. földművelésügyi miniszter Heincz Albert a Ferenc-csatorna részvénytársulat nagy-érdemű igazgatóját a hatósága alatt működő országos vízügyi műszaki tanács tagjává nevezte ki az 1901—1903. évek tartamára.

Miniszteri köszönet. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a zombori takarékpénztárnak a zombori allami főgimnáziumi tanulók jutalmazására ajándékozott kétszáz korona iskolai adományáért, köszönetét nyilvánította.

Bende Imre kitüntetése. Bende Imre nyitrai plébános, volt újvidéki apát-plébános a pápa őszentsége kinevezte pápai trónállóra és római gróffá. A pápai trónállók (assistenses solio pontificio) rangja egyike a pápa által adományozni szokott címeknek, valamint a római grófi cím is, melyekkel a katolikus egyházi főméltóságokat tünteti ki.

Császkai érszek jótékonyága. Császka György kalocsai érszek különös gondját képezi, hogy azon hívei, a kik idegen nemzetiségek közé vannak ékelve, úgy a hitélet, mint a magyarság és köznevelődés terén támogatásban részesüljenek. Így Csurogh község katolikus híveinek mult évben díszes új templomot emelt 36,000 koronáért, most pedig 2300 koronáért a katolikus olvasókör részére házat vett. A bőkezű érszek ur ajándékát küldözgette közönte meg.

Bácskai művész diadala. A fővárosi lapok közölték, hogy az osztrák-magyar bank bankjegy mintájára hirdetett pályázatra beérkezett 117 pályamű közül a jury a 2000 koronás első díjat Hegedűs László festőnek ítélte oda. A kitüntetett művész bajai.

Dal- és táncestély. A zombori kaszinói dalárda rendkívül fényesen sikerült estélyt rendezett farsang utolsó napján. A kaszinó nagyterme és mellék-helyiségei teljesen megteltek közönséggel, a kiknek kellemes és mulatózó szórakozásáról a dalárda ritka, dícséretre méltó buzgósággal gondoskodott. Az egész estélyen igazi vidám, bohó farsangi hangulat uralkodott és Karneval herceg maga is gyönyörködött volna hívei, a dalárdisták remek dalai, kacagást keltő mókái és műkedvelői nivót fényesen túlhaladó szereplésében. A hangverseny műsorozatának első számú dalárda férfi kara Brand Lajos „Nevedt dal“-át énekelte nagy precizitással, igen szépen. A kacagó dalosokról átragadt a nevetés és kacaj a közönségre és a dal végén innen is hangzott a ha ha ha! Ezen vidám nyitány után a zenekar játszott el Xwatal F. „Vig szánkázás“-át, a töle megszokott és mindig nagy sikert elért művészettel. Erre dr. Horváth Ákos „Farsangi egyveleg“-ét adta elő a férfikar. A solót a dalárda dongó kísérete mellett Staudacher Pepi igazi kántoros, borizú hanghordozással énekelte:

Megkértem én az ur istent,
Öntse borral el a földet,
Vizzel gy is tett már próbát,
De mi haszna, ha nem használt!

Holtom után majd megtérek,
Másvilágon vizzel élek,
De ha ott is jó bor akad,
Visszavonom a szavamat!

Blumenthal Károly és Tunner Nándor Jámor Jenő Arragóniai táncait játszották zongorán. Mindkét zongorázó jóízű művészek mutatkoztak és nekik is kijutott a közönség teljes elismeréséből. Ezután a hegedű és zongora excentrikusok fellépte következett. Klazsik Lehel zentai tanító hegedűn, Marschall Béla zongorán játszott. Ugy a miss, mint a mister öltözké és maszkja általános derűtséget keltett és előadásuk, melyben igazi művészet nyilvánult, nagyban hozzájárult az est sikeréhez. Klazsik Lehel magyar népdalokat hegedült kiváló érzéssel és előkelő taktikával. Szívbehozó játékára döngő tapsvihar zuggott végig a közönség sorain, úgy, hogy három ízben ismételnie kellett. Végül következett ügyességgel és nagy discretióval kísérté. Ő is megérdemelte a felhangzott lelkes tapsokat. Végül következett az estély piece de resistanceja: az „Alkai királykisasszony eljegyzése.“ A közönség nagy érdekléssel nézett az előadás elé; fokozta ez érdeklődést, hogy a nagy operának zene és librettó szerzője Szántó Károly, a zombori tanítószék kintő tagja, tehát helyi szerző. Az opera előadása boldokas helyzeteivel és komikus jelmezeivel általános tetszést aratott. A szerzőt óriási lelkesedéssel tapsolta a közönség és hirta a lámpák elé. A kintő szerzőnek ezen szép sikeréhez mi is igaz szívvel gratulálunk. Ujító ő ezen a téren. Eddig mindig néméből fordított bohózatok voltak a dalárdák farsangi műsorán. Most végre van egy eredeti magyar darab. Reméljük, hogy az összes dalárdák megfogják előadási jogát szerezni. A szereplők közül különösen kivált Haasz Gyula, mint ballerina, ki már megjelenésével óriási kacajra fakasztotta a közönséget, s ritka ügyességgel táncolt. Gruda Pál, mint Egyptom ura, Micerinus fáraó tipikus alak volt, egyiptomi ősei büszkének lehetnek rá. Lévy Nándor Alkaia királykisasszony szerepében kacagatóan bájos és elbűvölő volt. Klazsik Lehel (Mesraim), Sey Sándor (Sramana), Szántó Károly (Hastadon) Alföldy László (Sethosz), Tomcsányi Aladár (Sicheios), Kiss Gyula (Acheros) bűbajosok, Marschal Béla (udvari zongoramester), Staudacher József (udvari karmester) igen nagy hatást értek el. A fáraó legszebb schweiczi úkrét, „Gyömbért“ is megtapsolta a közönség. A hangverseny után táncra perdült a fiatalok és vígan ropta a táncot, míg az utolsó farsang elmúltával a sztrike hamvazó szerda felvirradt. Nagyon szép, pompás mulatság volt.

Kálies-féle olvasó és számoló gép. Kálies Döme a zombori szerb tanítóképző tudós tanárának olvasó és számoló gépe, amely e téren igazán korszerű alkotó és tanügyi körökben általános feltűnést keltő tetszést aratott, a vallás- és közoktatásügyi miniszter tanácskötél engedélyezte és az engedélyezett tanácskötél jegyzékébe felvette. Az olvasó és számoló gép szerzők jegyzékébe felvette. Az olvasó és számoló gép oldalán kezét és használata vételeit lapunk hirdetői oldalán találja az olvasó. A modern olvasó és számoló gépet melegen ajánljuk a tanügyi körök figyelmébe és a tudós szerzőnek ezen kiváló találmányáért őszinte szívvel gratulálunk.

Angel tiszték vármegyénkben. Vármegyénkben az országos vásárokon két angel tiszt jár egy tolmács kíséretében és a délafrikai harctér számára tolmács vásárol. Érdekes megjegyezni, hogy kizárólag vakok máskor lovakat keresnek és azokért igen szép árakat adnak.

Hírek a Szabad Lyceumból. Vasárnap délután, a szokott előadási időben, Megyesi Lajos főgymn. tanár tart előadást Shakespere-ről. Shakespere költészete s a szépkép forrása, mely halhatatlan alkotásaiban van, oly kimeríthetlen, hogy Megyesi szakavatott kezében ezeknek a forrásoknak bő feltárását biztosan remélhetjük. A Szabad Lyceum előadásainak további programját, mint utolsóelőtti számunkban adtuk, most pedig még a falragasok is tájékoztal szolgálhatnak. A Szabad Lyceum előadásait kiváló szorgalommal látogató közönségünk nagy várakozással tekint Lendel Adolf kütszöbön levő előadásai elé is, melyben a kintő tudós vetített képek kíséretében nagy érdekű természetrajzi kérdésekről fog értekezni.

Folyó hó 18-án megalakult a „Szabad Lyceum Egyesület“ a nagy lelkesedéssel, egyhangulag törvényesített kintő elnökét — ki eddig is fáradságot nem ismerő, hatalmas szellemi vezére volt a Szabad Lyceumnak — Gozdu Eleket választotta elnökévé. Hogy az ő országos hírnéve, buzgalma s kifogyhatatlan tapasztalatai irodalmi téren, az egyesület felvirágzására a legnagyobb garanciákat képezik: azt talán hangsúlyoznunk is felesleges. A Szabad Lyceum-Egyesületbe a tagok gyűjtése akkor fogja kezdetét venni, ha a belügyminiszteriumhoz jóváhagyás céljából felterjesztett alapszabályok vissza fognak érkezni. Nem kételkedünk, hogy minden jóérett és szépért lelkesülő közönségünk, kinek a Szabad Lyceum annyi élvezetes órát szerzett, most is lelkesen fogja felkarolni, azt a valóban nagy feladatot megalkotására hivatott egyesületet.

Jubileum. Biehler Vilmos, a sztanisicai takarékpénztár nagyérdemű igazgatója ez évben tölti be igazgatói működésének negyedszázados jubileumát. E nevezetes évforduló alkalmából az intézet részvényesei a napokban megtartott közgyűlésen spontán óvációban részestették. Maison Mihály esperes-plébános, intézeti részvényes meleg szavakkal üdvözölte a jubiliás igazgatót és tolmácsolta a részvényesek tiszteletét és elismerését buzgó és fáradságtalan, mintaszerű vezetéséért, a melynek köszönhető, hogy e pénztárat a vidéknek egyik jelentős közgazdasági tényezője lett.

Gyászír. Maicen Alajos vármegyei tisztviselő, nyug. cs. és kir. főhadnagy tegnap a reggeli órákban hosszas, kínos szenvedés után, férfi kora teljében örök álomra hunyta le szemét. A megboldogult a hadseregben kezdte meg, mint alig 12 éves fiú a katonai pályát. A kadett-iskolát sikerrel, 18 éves korában befejezve, a királyi hadnaggyá nevezte ki. Itt csakhamar elnyerte a főhadnagyi rangot. Vitéz katonája volt, ki hősiég küzdött a boszniai okkupáció harcaiban és ezért a királytól a katonai érdemkeresztet a hadi ékítménnyel nyerte. Triesti állomásozása alatt egy égy emeletes házról élete vesztélyeztetésével egy asszonyt mentett ki. Ezen nemes tetteért a koronás katonai ezüst érdemkeresztet nyerte jutalmul. Ezen kívül tulajdonosa volt a hadi és jubileumi éremnek. A katonaságnál nyugdíjazását kérelmére elnyerve, a vármegye szolgálatába lépett és ott mint levéltári irnok állott alkalmazásban. Halála tisztviselő- és tisztársai körében mély részvételt keltett. A vármegyeből érkező és a polgári kaszinó gyászlobogó hirdeti elmulását. Elhunytjánál mélyen sujtott családja a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Maicen Alajosné szül. Ullrich Marika a saját, valamint alulirt rokonai nevében is a legmélyebb fájdalommal tudja, hogy felejtetlen jó férje, illetve fivérük, sógoruk és veje Maicen Alajos nyugalmazott cs. és kir. főhadnagy, megyei hivatalnok, a katonai érdemkereszt a hadi ékítménnyel, a koronás katonai ezüst érdemkereszt, a hadi érem és a jubileumi érem tulajdonosa folyó évi február hó 21-én reggel 8 óraker életének 43-ik, boldog házasságának 16 ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után jobblétre szenderült. A megboldogult földi maradványai folyó évi február hó 22-én délután fél 5 óraker fognak a gyászházban (sztapári-ut 70. sz.) a római katolikus egyház szertartásai szerint beszentelteni és a szent Rökus sirkertben levő családi sírboltba örök nyugalomra tétetni. Lelke üdvéért az engesztelő szentmise-áldozat pedig folyó évi március hó 11-én délelőtt 9 óraker fog a helybeli római katolikus templomban az Úrnak bemutatni. Zombor, 1901. évi február hó 21-én. Aldás és béke poraira! Özv. Hallerné szül. Maicen Alix, Maicen Emil, özv. Machné szül. Maicen Verona, Maicen András, Ivancan Józsefné szül. Maicen Mari, Maicen János, Bedeniković Istvánné szül. Maicen Olga, Maicen Antal, Novák Sándorné szül. Maicen Helena, testvérei. Özv. Ullrich Vencelné, anyósa. Özv. Maicen Skul Adél, Jabetz Emilia férj. Maicen Emilné, Močnik Mari férj. Maicen Andrásné, Pozgajčić Katalin férj. Maicen Antalné sógoróni. Novák Sándor, Ivancan József, Bedeniković István, sógorai.

Atlanti történetek. Virter Ferencnek, a kintő író, az Urania budapesti tudományos színház volt igazgatójától „Atlanti történetek“ gyűjtőcím alá foglalva tizenegy pompás elbeszélése jelent meg a könyvpiacra. A nagyérdékű könyvre lapunk egyik legközelebbi számában részletesen visszatérünk.

Halálozás. Magyar Márton zombori polgár f. évi február hó 20-án reggel 3 óraker életének 51-ik és boldog házasságának 30-ik évében, hosszas betegség és a halotti szentségek ájtatos felvétele után meghalt.

Felülízetések. A zombori iparos ifjak önképző egyesülete által f. hó 17-én rendezett álarcos bál alkal-mával felülízetni szivesek voltak: Zsigmond Dénes 1 kor. 80 fil., dr. Alföldy Árpád 1 kor., Springer Arthur 1 kor., N. N. 1 kor., Kovalovszky István 80 fil. — Fogadják a nemesszívű adakozók az egyesület hálás köszönetét.

Letört bimbó. Kummerkramer András, derék polgártársunkat mély szomorúság érte. Kis fiacskája Ferike élte bimbó korában kimult. A kis bimbó hervadását a következő gyászjelentéssel tudatja a gyászírt: Mélyen szomorodott szívevel tudatjuk, hogy felejtetlen kedves fiunk és testvérünk Kummerkramer Ferike folyó hó 19-én délután 2 óraker élte 4 ik évében rövid szenvedés után kimult. A korán elhervadt kis virágszálak vedése folyó hó 20-án délután 4 óraker fog a gyásztemetésére folyó hó 20-án délután 4 óraker fog a gyásztemetésére (Szőntai-ut 128. sz. a.) beszentelteni és a róm. kath. kistemetőben örök nyugalomra elhelyeztetni. Zombor, 1901. évi február hó 19-én. Kummerkramer András és neje szül. Balits Anna, szül. Andráss Margit és Lajos, testvérei. Kummerkramer Jozefa, nagynénje.

Növendék-hangverseny. A zombori filharmonikusok társulata által alapított zeneiskola növendékei f. hó 18-án, a városháza nagytermében hangversenyen mutatták be eddigi előmeneteltük igen szép eredményét. Az alig 5 hónapja fenálló zeneiskola életképességéről tett tanúságot a 18-án rendezett növendék hangversenyen és megmutatta, hogy a közönség érdeklődése nem volt hiábavaló. A hangversenyen szereplő növendékek, a kik csekély kivétellel mind kezdők, tisztán játszottak és különösen a többszólamu darabokban ügyes összjátékkal érdemelték ki a közönség tetszését. A hangverseny első pontja Toth L. zongora-játéka volt, a ki helyes színezéssel játszotta Mozart c dur sonatáját. Utána Bach-Gounod Meditáció ja következett hegedű, zongora és harmoniumra. Előadták: Feldmann B., Berger Gy. és Treer J., a mely szép összjáték és különösen Feldmann szép hegedű játéka miatt tetszett. Hasonlóképpen nagy sikere volt a következő quartettnek, melyet Feldmann B., Kende B., Zimmermann O. és Strasser E. adtak elő. Nagy sikere volt Danninger Cornélnak, a ki Wieniawsky Chanson Polonaise ét adta elő. Az erős tapsra meg kellett számát ismételnie. Utána Treer J. Czerny 9. és 10. Etude ét játszotta, szép technikáját érvényesítve. Majd Mazar Allegro Maestoso ja következett, melyet 17-en adtak elő. A koncert utolsó pontja nagy tetszést keltett, ugyanis itt mutatkozott be az intézet fuvó zenekara. Elismerés illeti Winter tanárt, a ki rövid 4 hónap alatt fiatal gyerekeket oly kintő zenekarrá képezett ki, hogy ezzel meg van alapítva egy városi zenekar, mely után sokszor sóvárogunk, valahányszor a fúvózenekar fület-bántó harsogásait hallottuk. A közönség tüve maradt a műsor ezen száma után és csak akkor csillapodott le a tetszés, mikor a zenekar még két ráadást játszott.

Eljegyzés. Pollák Lajos, a Königstädter testvérek újvidéki cég képviselője, eljegyezte Glücksmann Micike kisasszonyt Temesvárott.

Pályázatok. A szabadkai kir. törvényszéknél hivatalszolgái állásra pályázat van hirdetve. Kérvények 14 nap alatt adandók be. A zentai járásbírósnágnál telekkönyvezetói állásra, két hét alatt.

Filharmonikusaink Szegeden. A zombori filharmonikusok zeneiskolájának bárom kintő tanára: Csavojácz Janos, Csavojácz Ferenc és Hammerstedt Szegeden folyó hó 24-én hangversenyt rendeznek. A hangversenyről a „Szegei Napló“ így emlékezik meg: „Idei változatos és érdekes hangversenyszemlénk egyik legelvezetesebb hangversenye a f. hó 24-én tartandó trió lesz, melyet Hammerstedt Vendel zongoraművész, Csavojácz János hegedűművész és Csavojácz Ferenc gondnokművész rendez. E zseniális triumvirátus Németország nagyobb városaiban mindenütt osztatlan tetszés mellett hangversenyzett és a művészekről, különösen a fiatal Hammerstedtről, a világhírű ballei konzervatórium igazgatójának fiáról, ki 17 éves korában tartotta Bécsben első nagy hangversenyét s már akkor fényes jövőt jósoltak az ifjunak. Ma már kézzel-műveléssel, akinek előkelő játékában nagy élvezete lesz közönségünknek. A Csavojácz testvérek a prágai zeneakadémián nyerték kiképeztetést és bár, mint szóló-művészek is kiváltak, elsősorban mint eminens kamarazenészek ösmertek. Az érdekes és nagy izléssel összeállított műsorukból csak a népszerű Dumki triót említhetjük Dvorzákól, eme szellemes és ragyogó szépségű művét, melyet a fiatal hármas csapat fényesen interpretál. A hangverseny részletes műsorát, melyen az egyes művészek mint magánvirtuózok is fognak szerepelni, a napokban fogjuk közölni. A hangverseny, melyet a „Jótekonny-egylet“ javára rendeznek, a Tisza-zsalló nagytermében lesz d. u. 4 óraker a rendezé delutáni népszerű helyark mellett.“

„Stomatín“ elnevezésű dr. Feles Adolf helybeli orvos egy rationalis összetételű száj- és torokvizet talált fel, mely Magyarország és Ausztria nézve már törvényes védelmet is nyert, és az ausztriai kulturáramokban való szabadalmaztatása is folyamatban van. Illetékes helyről nyert információ szerint a „Stomatín“ olyan rationalis összetételű száj- és torokviz, mely a hygienikus szájjápolás minden kívánalmának a legzserenesebbnek megfelel és alkalmas lesz arra, hogy az eddig használatban levő számos értéktelen és teljesen irrationalis, hasonló célú termékeket a használatból kizorítsa.

A tapasztalat hamisítása ellen. A mindennapi tapasztalat, hogy az élelmi cikkek mind sűrűbb hamisítása ellen az eddigi intézkedések nem képesek a közegészségi érdeket eléggé megvédelmezni, az országos közegészségügyi tanácsot még a mult évben arra indította, hogy egy külön tápszertörvény javaslatot dolgozzon ki. Ezt a javaslatot, mely az említett hiányokat teljesen pótolni van hivatva, a közegészségügyi tanács hosszú tanulmányok és tárgyalások után legutóbb tartott ülésén végleg megállapította és a belügyminiszterhez felterjesztette.

Kérelem. A budapesti m. kir. mezőgazdasági muzeum szakkönyvtárának lehető teljessé tétele érdekében felkérjük mindazokat, a kiknek bármilyen nyelven irt s bárhol e hazában megjelent gazdasági irányú könyv, fűzet, újság, folyóirat, vagy egyéb nyomtatvány van birtokukban s azt nélkülözni hajlandók, kegyeskedjenek azt, valamint kéziratokat, okleveleket, régi számadásokat, térképeket, tervrajzokat, képeket, fényképeket, régi pecsétnyomokat, pecséteteket, érmeket, emléktárgyakat stb. oly célból rendelkezésünkre bocsájtani, hogy azokat az illetők nevében a m. kir. mezőgazdasági muzeum részére megküldhessük. A mennyiben az átadandó dolgokért a tulajdonos bizonyos árat kíván, ez iránt a közvetítést is szivesen díjaznunk elvállaljuk. Baján, 1901. febr. 15. A bajai gyümölcsészeti egyesület.

Öngyilkosság a bál után. Nagy-Beeskerek-ről jelentik, hogy Rezsnyí Aladár, a jegyzői szaktan-folyam hallgatója, egy átmulatott viharos bálí éjszaka után szíven lötte magát és szörnyet halt. Az öngyilkos fia volt Rezsnyí Aurel Zenta város volt rendőrkapitányának, ki tavaly egy vadászaton véletlen balcsét áldozata lett.

Halálozás. Özv. gyulaí Gaál Pálné szül. gyulaí Gaál Ida folyó hó 20-án 70 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 22-én délelőtt fél 11 óraker lesz. Nyugodjék békében!

Eljegyzés Kamencza László bács-kereszturi állami iskolai igazgató eljegyezte Deunya Natália kisasszonyt, bács-kereszturi állami iskolai tanítónőt.

A Kális-féle olvasó és számoló gép,

a melyet a nagyméltóságú m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur magas intézményével a népiskolák részére

tanesszközül

engedélyezett, a nagytekintetű tanfelügyelő, iskola-igazgató uraknak, valamint az iskolaszékeknek és iskola felügyelő hatóságoknak, nemkülönben az igen tisztelt tanító uraknak és tanító urnőknek

beszerzésre és megrendelésre

tisztelettel ajánlatik.

A Kális-féle olvasó és számoló gépre vonatkozó miniszteri intézvény.

A nagyméltóságú m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur a „Hivatalos Közlöny“ című lap 1899. évi október hó 1-én megjelent 22-ik számában a fentemlített szerkezetet a következő szavakkal engedélyezte: „A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a Kális Dömötör által szerkesztett „Olvasó és számoló gépet“ a hivatalos birálat alapján az elemi népiskolák első osztályai számára tanesszközül (58489. sz. 1899.) engedélyezte és az engedélyezett tanesszközök jegyzékébe felvette.“

A Kális-féle olvasó és számoló gép szabadalma.

Szabadalmi okirat. 11106. szám. A m. kir. Szabadalmi Hivatal Kális Dömötör tanár, zombori lakosnak a jelen okirathoz fűzött leírás és rajz alapján a „Készülék az olvasás és számolás tanítására tetszés szerint eltolható és felcserélhető betűkkel, számokkal, golyókkal és jelekkel“ című találmányra szabadalmat adott. Ezen szabadalom elsőbbsége 1897. évi november hó 7-ik napjával kezdődik. A m. kir. szabadalmi hivatal.

A Kális-féle olvasó és számoló gép felette könnyen kezelhető iskolaeszköz, mely az eddig olvasásra, írásra és számolásra elkülönítetten használt tanesszközöket egymagában egyesíti és így az iskolai falitáblákat, az orosz számoló gépet és az iskolai állványtáblát pótolja. Az egész egy két méter magas állványból, egy forgatható táblából és egy ugynevezett szedőszekrényből áll. Mind e részek szétszedhetők, csavarokkal ismét összeilleszthetők. Az állvány egy számozottal van összekötve, hogy a gyermek a táblát könnyen elérhesse.

A Kális-féle olvasó és számoló gép táblája.

A **tábla**, melynek egyik felülete az írás céljaira vonalozva, másik felülete pedig a számolás céljaira kockákra beosztva van, a mely tábla egy függőleges tengely körül jobbról balra forog s így tetszés szerint a fenti célok közül bármelyikre használható. A tábla nagysága egy négyszög méternek felel meg s annak felső részén két kampó van, melyre a keret akasztható.

A Kális-féle olvasó és számoló gép keretje.

A **keret** tíz párhuzamosan húzott sodronyból és három lécből áll, mely utóbbiakon bevágások vannak a betűk és számok beillesztésére. A sodronyokra a golyók akaszthatnak, a lécek bevágásaiba pedig a betűk és számok jönnek. A keret könnyű és üres, a melyre a tanító a számolásnál csak annyi golyót akaszt, a mennyire éppen szüksége van. Ha már a keret többé nem szükséges, úgy azt a táblának nem használt felületére akasztjuk.

A Kális-féle olvasó és számoló gép szedőszekrénye.

A **szedőszekrény** egy rekeszre osztott fiók, melyben a betűk alfabetikus sorrendben, továbbá a számok, jelek és golyók őriztetnek. Fedele van, melyet tanításkor el kell emelni, hogy a betűket, golyókat és számokat kivehessük. Az oktatás után a tető egy kulccsal elzárható, a mivel az egész gépezet elzáratik.

A Kális-féle olvasó és számoló gép betűi.

A **betűk** kéreppapírra (Papendeckel) nyomtatvák és pedig **kis** és **nagy** betűk, melyektől a nyomtatott betűk az **irottaktól** elkülönítettek. A betűk olyan nagyok, hogy azok a legnagyobb iskolateremben is annak egyik végéről a másikra olvashatók. A betűkből aztán a léceken szótagokat, szavakat és mondatokat alkotunk.

A Kális-féle olvasó és számoló gép golyói.

A **golyók** nincsenek állandóan a szerkezeten, mint az orosz számoló gépen, hanem csak a számolás alkalmával akaszthatnak fel az üresen álló sodronyokra; azért minden golyónak kampója van. 100 golyó van a szerkezethez. Kétszínű, nevezetesen: fekete és vörös golyók vannak, ez pedig azon célből van így, hogy ha két fekete közé egy **vörös** golyó alkalmaztatik, a gyermek a golyók számát jobban tekintheti át és foghatja fel.

A Kális-féle olvasó és számoló gép célja.

A Kális-féle olvasó és számoló gép **célja** az, hogy a gyermekeknek **kézzel fogható betűket, számokat és golyókat** adjunk kezükbe, hogy ezeket ők közvetlen közelből szemlélhessék s így maguknak könnyebben megjegyezhessek s azokat önállóan kezelni megtanulhassák. Ezen szemléltető módszer által a gyermek öntevékenységre és gondolkodásra ösztönöztetik. Az olvasás tanulás száraz mechanizmusán a gyermek mintegy játszva hatol át. Betűkből szótagokat, szótagokból mondatokat alkot, éppen úgy, mint a játékkövekből épületet. Azonkívül az egész iskola figyelmét lekötő azon gyermeknek a működése, a ki a szerkezeten operál s így az egy működésének eredménye a többieket is öntevékenységre serkenti s ezáltal a tanulás kedve és szeretete emelkedik.

A Kális-féle olvasó és számoló gép ára.

A gép ára Zomborban (Bácsmegye) **50 (ötven) korona**, mely a feltalálónál: **Kális Dömötör tanárnál Zomborban**, vagy a

Zombori Iparosok készítményeinek

„Árucarnokánál“

megrendelhető és kapható.

dnál van
d eladó.
chlachter

3-1

y.

könyvi ható-
államkinestár
t gyulafalvai
kor. 78 fill.
végrehajtási
ületén lévő, a
a. épült ház
telekre, mint
kos tulajdonát
ett ingatlanra
árban az ár-
n az 1901. évi
or Gyulafalva
ndó nyilvános
n alul is el-

az ingatlan
pénzben, vagy
a jelzett árfo-
ember hó 1-én
eri rendelet 8.
an a kiküldött
e. 170. §-a ér-
előleges elhe-
ervényt átszol-
n végrehajtató

ember hó 27-én.
könyvi hatóság.

y Peter,
szeki bíró.

y.

31. évi LX. t. c.
teszi, hogy a
28. számú vég-
pési ügyvéd
lakos javára
sok ellen 1340
anuár hó 25-én
ján lefoglalt és
kezdő ingóságok
go és dugaszoló
or és 1 decimál

kir. járásbíró
án 1340 korona
s napjától járó
70 fillérben bi-
jég Zomborban
01. évi marcius hó
ül kitézetik és
yzéssel hivatnak
881. évi LX. t.
zfizetés mellett,
l fognak adadni.
góságokat mások
kielégítési jogot
évi LX. t. c. 102.
tetik.
ár hó 18-án.

ka Lajos,
végrehajtó.

ény.

1881. évi LX.
írre teszi, hogy
vi Sp. III. 568.2.
ekenstein Ferenc
kölesnégelyző
z István bezdáni
erejéig 1900. évi
ositási végrehaj-
besült következő
haneműek, edé-
erésen eladatnak.
kir. járásbíró
ytán 1900 korona
F hó 15-én napjától
n 68 koronában
k erejéig Zom-
ásán Antits-féle
ésére 1901. évi
orája határidőül
ok oly megjegy-
ett ingóságok az
értelmében kész-
ek beesáron alul

góságokat mások
kielégítési jogot
évi LX. t. c. 102.
ltetik.
ár hó 18-án.

nka Lajos,
t. végrehajtó.

Hirdetmény.

O-Morovica község előjárása közhírré teszi, hogy a község képviselőtestülete 32. kgy. 1901. számú határozatával a községi közlekedési (vicinális) és a községi (közúti) közutaknak a nagyméltósági m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur által 71871./1892. és 43110./1893. szám alatt kibocsátott rendelet értelmében leendő törzskönyvezését elrendelte.

Felhívtnak mindazon okl. mérnökök, kik ezen munkát elnyerni óhajtják, hogy ajánlataikat a községi előjárásúgal **folyo évi március hó 20-ig** nyújtsák be.

A törzskönyvezendő út hossza 33 kilométer.
O-Morovicán, 1901. február 16.

Előjáróság.

Meghívó.

Az „Első plávnai segélyszövetkezet” **1901. évi március hó 7-én d. e. 8 órakor** tartja meg alapszabályszerű VI. évi rendes közgyűlését, a melyre a részvényesek ez uton is tisztelettel meghívtnak. A közgyűlés az egyet bérelt helyiségében fog megtartatni az alábbi tárgysorozattal.

Tárgysorozat:

1. Az ez alkalomra szükséges közgyűlési elnök s jegyző választása.
2. Két tagnak választása a jegyzőkönyv hitelesítésére.
3. Az igazgatóság évi jelentése.
4. Az évi számadás előterjesztése és az 1900—1901. évi mérleg megállapítása.
5. A tiszta nyeresemény felosztása s a tartalékalapnak 1900—1901. évre fizetendő összeg feletti határozat.
6. A 8. § szerinti 7. évi ciklus kibocsátása iránti jóváhagyás.
7. A felmentvény iránti határozathozatal.
8. Az üzleti évről január 31-ike helyett december 31-én való lezárása iránti határozathozatal.
9. Esetleges igazgatósági tagok választása a részvényesek közgyűlési határozata szerint, hogy a törvény értelmében csak azok választhatók igazgatósági tagoknak, kik ingatlan földbirtokkal bírnak s ezek alapján az egyet vagyonáról kezesseget vállalhatnak.
10. Esetleges indítványok.

Plávna, 1901. évi február hó 18-án.

Igazgatóság.

210. szám.

1901.

Arlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogi vármegye tek. törvényhatósági bizottságának 1460/közy. 1900. számú határozatával Parabuty község községüzemének újjáépítése jóváhagyott, minek következtében az építésnek nyilvános szóbeli arlejtés utjai biztosítására Parabuty községüzeménél **1901. évi március hó 4-ik napján délelőtt 10 órakor** arlejtés fog a következő feltételek mellett megtartatni.

1. Parabuty községüzeménél a Zomborban 1900. évi február hóban Palfy Dező okl. mérnök által készített, a tek. m. kir. állami építészeti hivatal által 3592. szám alatt tárgyalat tervek és előmeret költségvetés szerint építendő fel.

2. A községüzemének felépítési költségei 23,409 korona 98 fillérrel vannak előirányozva.

3. Vállalkozni szándékozók az arlejtés megkezdése előtt az előirányozott összegnek megfelelőleg 10% nyi bánatpénzt készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban letenni tartoznak.

4. Vállalkozóval az arlejtés eredményéhez képest köntendő szerződés a községre nézve esakis a vármegyei törvényhatósági bizottságának jóváhagyása után lesz kötelező.

5. Az arlejtés eredményéhez képest a község a vállalkozónak a községi pénztárból a fizetéseket következő részletekben tartozik teljesíteni és pedig: $\frac{1}{4}$ részt, ha az új épület falai ablakmagasságban lesznek; $\frac{1}{4}$ részt, ha az épület tető alatt lesz; $\frac{1}{4}$ részt, ha az épület kész es az utolsó $\frac{1}{4}$ részt akkor, ha a tervszerűen feleltett épület a tekintetes vármegyei hatóság szakközege által felülvizsgáltatik, illetőleg utófelülvizsgáltatik es az épület ellen kifogás nem emeltek. — Az összes munka teljesítésének határidejéül 1901. évi november hó 1-8-0 napja tűzetik ki.

6. Vállalkozó köteles a feltételeket és terveket pontosan betartani.

7. A bánatpénz a tekintetes vármegyei hatóság által történt felülvizsgálat, illetve utófelülvizsgálat alapján csak külön utalvány alapján lesz kifizetendő.

8. Lekötelezi magát vállalkozó a tervezett épületeket a kitűzött határidő alatt tervszerűleg tökéletesen helyreállítva átadni.

9. A különféle építő anyag es uapszamosokról köteles vállalkozó saját költségén gondoskodni.

10. Vállalkozó beleegyezését adja, hogy bánatpénze saját karára es veszélyere gyümölcsötzetés végett a parabutyi II-ik önszegélyző-szövetkezetbe elhelyeztessék.

11. Az építési szerződés kötéséhez, mellékleteihez, arlejtési jegyzőkönyvhöz, valamint a kiállítandó nyugtatványokra szükségeslendő szabályszerű bélyegeket, illetve ezek költségeit vállalkozó sajátjából tartozik viselni.

12. Az építés teljesítéséig a vállalkozó a felülvizsgálat, illetve utófelülvizsgálatról számítandó (1) egy évig jótállani tartozik, mely idő alatt köteles mindazon hiányokat, melyek nem rendes elhasználás folytán, hanem hiányos munka, vagy rossz es hibás anyag, vagy általában vállalkozó hibája miatt az épületen keletkeztek, saját költségén kijavíttatni, mert ellenesetben a hiányok vállalkozó terhére es veszélyere potóltatni fognak es az ebből származó költségek vállalkozó biztosítékából, illetve bánatpénzéből lesznek fedezendők.

13. Az építési tervek es költségelőirányzatokért a község által szakértőnek eddig összesen fizetett összeget köteles a vállalkozó megtéríteni, illetőleg ezen összeg követeleséből leszámíttatni fog.

Parabutyon, 1901. évi február hó 16-án.

Szalay József, **Krausz Ferenc,**
jegyző. bíró.

A Korona gőzmalom részvénytársaság 1900. évi zárszámadása.

Vagyonállás 1900. december 31-én.

Teher.

Vagyon.

Ingatlanok: telek, malomépület, lakóházak, vízvezeték	113212—	174505 63
Gépek és felszerelések		
Raktár készletek: buza, őrlemények, zsákok, szén, olaj stb.	145218 02	
Váltótárca	14374 56	26561 89
Készpénz	12187 33	135264 99
Követelések		3692 32
Előre fizetett biztosítási díjak és kamatok		598454 85

Részvénytőke	240000 —
Tartalékalap	18308 23
Biztosítékok	750 —
Fel nem vett osztalék, jutalék	5003 48
Hitelezők	307722 41
Tiszta nyereség	26670 73

Eredmény kimutatás.

Nyereség.

Veszteség.

Üzemköltségek	119095 14
Biztosítási díjak	2468 67
Adó	2435 78
Behajlatlan követelések	5125 91
Jutalékok	4706 60
Tiszta nyereség	26670 73
	160502 83

Brutto nyereség	160502 83
	160502 83

Loschitz Ferenc,
könyvelő.

Belt Ferenc,
vezérigazgató.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Bárany Zsigmond, Belt Sebastyén, Bittermann Nándor, ifj. Bosnyák József, Hameder Károly, dr. Donoszlovits Vilmos, Spitzer Mari.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Jelen mérleget es eredménykimutatást megvizsgáltuk es azt a fő- es segédkönyvekkel összehasonlítván, helyesnek es azokkal megegyezőnek találtuk.

Zombor, 1901. évi február hó 19-én.

Schlieszer Lázár,
felügyelő-bizottsági tag.

Dr. Bruck Ármán,
felügyelő-bizottsági elnök.

Zomborcsevi György,
felügyelő-bizottsági tag.

Rác György

nagybirtokos

Jolánföldi szőlőtelepén es kertészetében

Kula (Bácsmegeye)

mélyen leszállított áron kaphatók szokvány minőségű **szőlőtőlványok**, amerikai **öntermő**, Rupestris Monticola es Riparia Portalis, végre **európai** fajtisza szőlővesszők, azután **gyümölcsfak**, alma es körte vadoncok, **utszéli fak**, gleditsia es a legellentállóbb, legjobb élősvény 10—1

Maclura aurentiaca.

Árjegyzéket küld az intézőség.

Jelzálogkölcsonök

vagy ilyenek convertálása olesőbb kamatra, esakis földekre s 20000 koronától fölfelé, jelzálogbank képviselétében eszközöltetnek

Sorger, Weismayer & Cie.

eszéki bankcég által. 6—2

215. szám.

Arlejtési hirdetmény.

Bogyán községben a községüzem udvarán egy bika- es löistallo lévén építendő, az építési munkalokat vállalati uton **1901. évi március hó 17-én d. u. 1 órakor** nyilvános szóbeli arlejtésen fognak biztosíttatni. Kiküáltási ár: 1261 kor. 33 fillér, melynek 10% a biztosíték címén az arlejtés megkezdése előtt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letétbe helyezendő.

A munkalatok nem iparszak szerint, hanem együttesen biztosíttatnak.

A megye törvényhatóságilag jóváhagyott építési tervzet, költségelőirányzat es arlejtési feltételek a vajszkai közjegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekíthetők.

Bogyánban, 1901. február 17.

Előjáróság.

1091/1901.

Pályázat.

Kiszács községben leköszönés folytán turesedésben levő segédjegyzői állásra --- a beérkezett pályázati kérvény fentartása mellett --- újabb pályázatot nyitok.

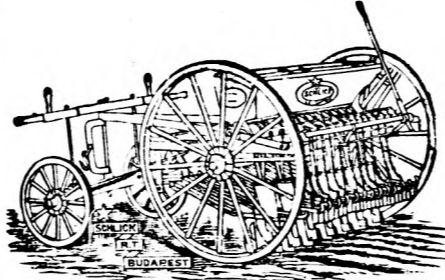
Ezen állással előleges havi részletekben kiszolgáltatandó évi 800 korona fizetés es anyakönyvvezető-helyettesi tiszteletdíjból álló javadalmazás van egybekötve; ehhez járul még évi 12 ingyenes előfogat fuvar magánhasználatra 4 mértföld tavolságon belül.

Pályázni kívánók minősítésüket es nyelvismeretüket igazoló okmányolt kérvényüket **1901. évi március hó 10-ig** nalam annal is inkább mutassák be, mert a később beérkező kérvényeket figyelembe nem vehetem.

Magyar nyelven kívül a tót, esetleg szerb nyelv ismerete kívánatos.

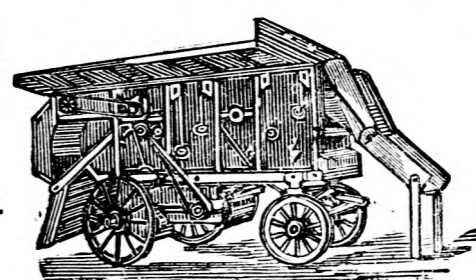
Ujvidék, 1901. évi február hó 13-án.

Michailovits,
főszolgabíró.

CZEISEL JÓZSEF

gazdasági gép- es mechanikai műhelye, öntöde
Zombor, Széchenyi-körút 148. sz.
(a honvéd-kaszárnya mellett).

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy az eddigi jó birnévnek örvendő

gazdasági gép- es mechanikai műhelyemet es öntödét

a sóház-utcából a Széchenyi-körút 148. sz. a. (a honvéd-kaszárnya mellett) áthelyeztem, kibővítettem es a kor igényeinek megfelelően átalakítottam es úgy mint eddig, úgy most is mindig főtőrekvésem az lesz, a n. é közönséget pontosan es jutányosan kiszolgálani.

Elvállalok mindennemű gépek elkészítését es kijavítását.

Cséplőgépek, stabilgépek, gőzkazánok, motorok, daralók, szecskavágók, fecskendők, szivattyúk javítása elfogadtatik es a legjutányosabb áron es gyorsan eszközöltetik.

Vízvezetékek elkészítése es berendezése, ugyszinén **házi sürgönyök es telefonberendezések** es e szakmába vágó basonnemű munkák elkészítése es berendezésére vállalkozom.

Épület es mulakatos munkák, bicikli es varrógép-javítások elfogadtatnak.

Villany- es acetilén-világítások berendezése.

Raktaron tartok mindennemű **gazdasági cikket.**

Maradok, a n. é. közönség szives pártfogásába magamat továbbra is ajánlvá,

tisztelettel

CZEISEL JÓZSEF.